

Moporofeta ea Hlokang Phomolo

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa boithuto ba beke ena, bala: *Jonase 1–4, Jer. 25:5, Ezek. 14:6, Tšen. 2:5, Luka 9:51–56, Juda 1–25.*

Temana ea Khopolo: “‘Me ’na, u re, ke se ke ka qenehela Ninive, motse oo o moholo, o nang le batho ba fetang lekholo le nang le mashome a mabeli a likete, bas a tsebeng khetha letsoho le letona la bona ho le letšehali, hape oa nang le likhomo tse ngata?’” (*Jonase 4:11*).

E’ngoe ea lipale tse thahasellisang mangolong ke ea Jonase. Ke enoa mona moporofeta oa Molimo, motho ea bitsitsong ke Molimo, empa joale ke’ng? O baleha pitso ea Molimo. ‘Me ka mor’a ho susumetsoa ka tsela e hlolang ho fetola kelello ea hae le ho utloa Morena, o etsa joalo, empa ho etsa joang fela? Ho belaela hore batho bao a neng a bilelitsoe ho ba pakela ba ile ba sokoloha ’me kotlo e neng e ba tobile ea tlosoa!

Mohlala o motle oa motho ea se nang phomolo, ea se nang khotso—le ho isa moo a bokollang, “‘Me joale, ke re: Jehova, lata hle bophelo ba ka, hobane ho ka bang molemo ho ’na ke ho shoa. E seng ho phela!’” (*Jon. 4:3*).

Jesu ka sebele o qotsitse pale ea Jonase, a re: “Banna ba Ninive ba tla ema kahlolong le moloko ona, ba o tsoe, hobane ba kile ba baka ka mokhosi oa Jonase; kanthe e moholo ho Jonase o teng mona!” (*Matt. 12:41*). Ea fetisang Jonase ka ’nete! Ha hone hose joalo, e ne keke eaba mopholosi oa rōna.

Bekeng ena, ha re ke re shebe Jonase le seo re ka ithutang sona ho hlokeng phomolo le khotso hoa hae.

**Bala thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha gla 18 Loetse.*

Ho Baleha

Jonase e bile morumuoa ea ileng a atleha ka tsela e makatsang. Ka nako e tsoanang, e bile ea leqe hona hoo, bonyane qalong. Seo Jonase a neng a se etsa, pitso ea Molimo e ile ea kena-kenana le sona haholo fela. Ho e na le hore a nke joko ea Molimo mahetleng a hae le ho iphumanela hore joko ea hae e chatsi le hore phahlo ea hae ha e boima (*Matt. 11:30*), Jonase a khetha ho iphumanela “phomolo” ea hae, 'me e bile ka hore a balehele ho sele le moo a bitsetsoang teng.

Ke ho kae moo Jonase a neng a tšepile ho fumana khotso le phomolo? E ile ea mo sebeletsa ha kae? Bala Jonase 1.

Jonase a balehela ho sele le moo Molimo a 'millelitseng teng. Ha emele le ho buisana le Molimo, joalo ka ba bangata ba baporofeta ba Bibe le ha ba biletsoa hoba baromuoa ba Molimo (*sheba mohlala, Exoda 4:13*).

Ho thasellisang, lena e ne e se lekhetlo la pele Jonase a bitsetsoa ho bua bakeng sa Molimo, joalo kaha re bona ho 2 Marena 14:25. Ka hona leha hole joalo, Jonase o hlaha a entse seo Morena a neng a mo kopile ho re a se etse. E seng khetlong leha ho le joalo.

Hobaneng?

Nalane le phuputso tsa boepi li bolela ka bokhopo ba Neo-Assyria e neng e imetse le ho busa Bochabela-bo-Haufi lekholong la borobeli la lilemo B.C., nakong eo Jonase a neng a sebeletsa Iseraele. Lilemo tse ka bang 75 ha morao, moren'a Neo-Assyria Sennakeribe o ile a hlasela Juda. Iseraele le Samaria li ne li se li oele lilemo tse ka bang mashome a mabeli tse fetileng, 'me morena Hezekiase o ne a sa tsoa ikopanya le setlamo se neng se le khahlanong le Assyria.

Joale nako e ne e tlike hore Assyria e lefe mokoloto oa eona. Bibe le (*2 Marena 18, Esaia 36*), litlaleho tsa nalane ka Assyria, 'me lerako la ntlo ea borena ea Sennakeribe Ninive le re bolella ka pale e bohloko ea ho oela ha Lakishe, e 'ngoe ea tse neng li sirelelitsoe ka ho fetisa lellibohong le ka boroa ho qhobosheane ea Hezekiase. Mongolong o mong, Sennakeribe o bolelisaka ha a nkile batšoaruoa ba fetang liketse tse makholo a mabeli ho tsoa metseng e sirelelitsoeng e mashome a mane a metso e tšeletseng eo a timelitseng. Ha morena oa Assyria a hapa Lakishe, makholo kapa likete tsa batšoaruoa li ile tsa hlajoa; batšehetsi ba baholo ba morena Hezekiase ba ile ba eboloa matlalo ba ntse ba phela, ha ba bang bohle ba ile ba romeloa Assyria le makhoba.

Ba-Assyria ba ne ba tsejoa ka bokhopo, le ka tekanyo ea batho ba lefatše ba ka nako eo. 'Me Molimo o ne a roma Jonase khubung ea oona 'muso oo?

Na ho ea makatsa hore e be Jonase o ne a le lesisitheho ho ea?

Ho baleha hole le sefahleho sa Molimo? Na u se u kile oa etsa joalo pele? Ha e ba ho joalo, e ile ea u sebeletsa hantle ha kae? Ke lithuto life tseo u lokelang hore e be ithutile tsona phosong eo?

Phomolo ea Matsatsi a Mararo

Paleho ea Jonase ho tloha ho Molimo ha ea ka ea ba e se nang mathata. Phomolo ea hae khutšoanyane ea hlophoa ke ha Molimo ka mohlolo a romela sefefa. Jonase o pholoso lebitleng la metsi ke Molimo, ea laelang hlapi hore e pholose Jonase.

Leha ho le joalo, ke ha Jonase a iphumana a le phomolong e qobeletsoeng ea matsatsi a mararo mpeng ea hlapi e kholo moo a ileng a hlokomela hore o itšetlehile ho Molimo ha kae. Ka linako tse ling re hloka ho tlisoa sebakeng seo re se nang letho leo lefatše lena le fanang ka lona ho ka itšetleha e le hona ho bona hore Jesu ke eena eo re hlileng re mo hlokanang.

Bala thapelo ea Jonase mpeng ea tlhapi (*sheba Jon. 2:1–9*). **O rapella eng?**

Leha a ne a le moo botebong, boemong bo kotsi, Jonase, thapelong ea hae, o rapela ka sehalelelo. O tla sheba maloka le “tempele ea hao e khethehileng.”

Ho etsahala’ng mo?

Tempele e ba khubu ea thapelo ena, ’me e lokela e be khubu ea thapelo ka kakaretso. Sebaka se seng fela Testamenteng ea Khale moo Molimo a fumanoang teng. O ka sehalelelong (*sheba Exoda 15:17, Exoda 25:8*). Sehalelelo ke khubu ea thapelo le puisano le Molimo.

Empa, Jonase a bolele tempele ea Jerusalema. U bua ka sehalelelo sa leholimo (*Jon. 2:7*). Ke moo tšepo ea hae e leng hona teng, hobane ke moo Molimo le topollo eo a fanang ka eona e hlahang teng.

Jonase qetellong o utloisisa ’nete ena ea bohlokoa. O bone mohau oa Molimo. O pholositsoe. Ha tlhapi e kholo e mo hlatsa, a utloisisa hantle ka lerato la Molimo bakeng sa hae, moprofeta ea balehang. Ruri o ithutile (le hara litsita tseleng) hore tsela e bolokehileng ho molumeli ofe kapa ofe ke ho batla ho ba thatong ea Molimo.

Joale, o etsa qeto ea ho etsa mosebetsi oa hae le ho utloa taelo ea Molimo, qetellong a leba Ninive, ha ho tika-tiko ke ka tumelo, ha a ea a labile motse o khopo ka ho fetisisa oo batho ba teng ba ke keng ba rata moprofeta eo oa molichaba ha a bolella ka moo ba leng babe kateng.

Ka linako tse ling re hloka ho tloha ho eona ho hang e le hore re be le chalimo e ncha ea lintho. Leha pale ea Jonase, eo ka mohlolo a phonyohileng mpeng ea tlhapi, e le ketsahalo e thata, ke joang ho tsoa maemong a hao a tloehileng ho ka u lumellang ho a sheba ka leihlo le lecha, mohlomong lona le hlokehang?

Thomo e Phethiloe

Papisong le motse ka toropo efe kapa efe Iseraele, Ninive motse o moholo. Ke “motse o moholo pel’a Molimo, o tsamauoang matsatsi a mararo” (*Jon. 3:3*).

Bala Jonase 3:1–10. Karabo ea sebaka se khopo see e joang? Ke thuto efe eo re ka e nkang paleng ee bakeng sa rōna litkong tsa rōna tsa ho pakela ba bang?

Ha a ntse a tsamaea motseng, Jonase o phatlalatsa molaetsa oa Molimo: “Ka mora matsatsi a mashome a mane, Ninive o tla timetsoa!” (*Jon. 3:4*). Molaetsa o toba tabeng. Leha litaba kaofela li sa fanoa, ho ea hlaka hore molaetsa o oela litsebang tse utloang, ’me batho ba Ninive (hammoho!) ba lumela molaetsa oa Jonase oa tlhokomeliso.

Ka mokhoa oa bochabela, taelo ea phatlalatsa ke morena oa Ninive e le ho bontša phetoho ea pelo. bohle—ho kenyeletsa le liphoofole—ba lokela ho itima lijo le ho lla (ke joang liphoofole li llang, temana ha e re bolelle). Morena o theoha terone ea hae le ho lula leroleng, ketso ea bohlokoa ea tsoantso.

Bala Jonase 3:6–9. E bapise le Jeremia 25:5, Ezekiele 14:6, le Tšeno 2:5. Ke lintlha life tse neng li keneletse puong ea morena, tse bontšang hore o utloisisa hore na pako ea ’nete keng?

Thero e ne e le khutšoanyane, e toba taba, empa e tletse ka tsebo e nepahetseng malebana le pako. Ha Jonase a ntse a ruta, Moea o Halalelang o lokela e be o ne o le tšebetsoeng ka thata lipelong tsa batho ba Ninive.

Batho ba Ninive ha ba ka ba le monyetla oa lipale tse bonolo ho tsoa ho Molimo ho ba qeka joalo ka ba-Iseraele, empa bantse arabetse ka tsela e ntle. Hantle ba re, “Ha re itahleleng mohaung oa Molimo, e seng likatlehong tsa rōna! Ha re itšetleheng ka ho phethahala molemong le mohaung oa hae.”

Se makatsang, Jonase, ea bileng le maiphihlelo a mohau oa Molimo ka boena, o bonahana a nahana joalo ka ha e ka mohau oa Molimo ke ntho e ’ngoe e khetheliheng eo e leng ea ba itseng fela ba nang le monyetla oa ho phomola ho oona.

Hobaneng pako e le karolo ea bohlokoa ha kalo ea maiphihlelo a Bokreste? Ho bolela’ng hantle ho baka libeng tsa rōna, haholo libe tseo re li etsang joalo-joalo?

Morumuoa oa ea Halefileng, ea Hlokgang Phomolo

Ka bomalimabe, pale ea Jonase ha e qetelle ka khaolo ea boraro.

Bala Jonase 4:1–11. Bothata ba Jonas eke bofe? Ke thuto efe eo re ka ithutang eona ntle le semelo se phoso?

Jonase 4 e qala ka khalefo ea Jonase malebana le Molimo hobane thomo ea hae e atlehile haholo. Jonase o khathatsehile ka ho shebahala e le leoatla. Re bona Molimo a nka nako ho bua le ho behelana mabaka le moporofeta oa hae, ea itšoereng joalo ka ngoana ea khasang.

Bona ke bopaki ba hore ba lateli ba 'nete ba Molimo—le baporofeta—ba ka ba le kholo le ho hlola hoo ba lokelang ho ho feta.

“Ha Jonase a ithuta ka sepheo sa Molimo sa ho tšoarela motse, oo le haara bokhobo ba teng, o bakileng ka lesela le mahoashe le molora, o lokela e be ke oa pele oa ho thaba ka lebaka la mohau oa Molimo oa hlollang; empa ho e na le hoo a lumella kelelo ea hae ho lula bokhoning bah ore joale o tla nkoa e le moporofeta e leshano. Ho boulella seriti sa hae, hoa mo lahlisa boleng bo fetisang ba meea motseng o khopo oo.”—Ellen G. White, *Prophets and Marena*, p. 271.

Mamello ea Molimo ka moporofeta oa hae ea hlolla. O ikemiselitse ho sebelisa Jonase, le ha Jonase a baleha, Molimo o romela sefelo le tlhapi ho khutlisa 'malehi eo. 'Me le joale, hape, ha Jonase a ba khahlanong, Molimo o batla ho buisana le Jonase le semelo sa hae se sebe, ka hore ho eena: “Na ke hantle ha u hlona na?” (Jon. 4:4).

Bala Luka 9:51–56. Ke joang tlaleho ee e batlang e tšoana le se etsahetseng paleng ea Jonase?

“Hobane Molimo o ratile lefatše hakalo, o bile oa le nea Mora oa oona ea tsoetsoeng a 'notši; hore e mong le emog ea lumelang ho eena, a se ke a timela, a mpe a be le bopelo bao sa feleng” (Johanne 3:16) kapa, joalo ka Molimo a e beha ho Jonase 4:11: “Me 'na, u re, ke se ke ka qenehela Ninive, motse oo o moholo, o nang le batho ba fetang lekholo le nang le mashome a mabeli a likete, ba sa tsebang ho khetha letsoho le letona la bona ho le letšehali, hape o nang le likhomotse ngata?’”. Re lokela ho leboha ha kakang hore, qetellong, Molimo—e seng rōna—ke moahloli oa lipelo le likelelo le mehopolo.

Ke joang re ka ithutang ho ba le mofuta oo oa kutloelo bohloko le mamello bakeng sa ba bang bao Molimo o nang le bona, kapa bonyane ho ithuta ho bontša kutloelo bohloko le mamello?

Tsela e eang Koana le Koana

Jonase o bonahala a khathatsehile ho feta ka moo a lokelang kateng. Ninive e ne e le kotsi, empa paleng ea Jonase batho ba Ninive ha ba bonahale ba na le bothata. Ba utloisisa molaetsa 'me kapele-pele ba ea baka. Jonase, morumuoa, o shebahala e le lefito le khoehlang thomong paleng ena ea thomo.

Tlalehong ena, Molimo o phehella moprofeta ea leqe hobane oa tseba hore Jonase o hloka leeto la thomo la ho ea Ninive joalo ka ha ba Ninive ha ba hloka ho utloa molaetsa oa morumuoa.

Bala buka ea Juda. Ke joang re ka “ipolokang leratong la Molimo” (*Juda 21*). Seo se bolela'ng?

Bukeng ea hae e khutšoanyane Testamenteng e Ncha, Juda oa re bolella ho Juda 21 hore “le ipoloke leratong la Molimo, le ntse le lebeletse mohau oa Morena oa rōna Jesu Kreste, hore le fuoe bophelo bo sa feleng”.

Ho ba le maiphihlelo a lerato la Molimo le mohau ha se ketsahalo ea nako e le 'ngoe. Tsela e le 'ngoe ea ho “ipoloka leratong la Molimo” ke ho tsoa ho fihlela ba bang. Litemaneng tse latelang Juda o re bolella hore re re “hauhele,” le ho “pholose” ba bang ka ho “ba tšosa, le ba tlōse mollong”.

Bala Juda 20–23. E re'ng mo e amanang le pale ea Jonase, 'me see se reng ka rōna hape?

Molimo o ile a bitsa Jonase ho ea Ninive hobane Jonase mohlomong o na so nke nako ho nahana ka likamano tsa hae le ba-Assyria pele ho pitso ena. Mohlomong o ne a tseba hore ha a ba rate, empa o ne a sa tsebe hore na ha a ba rate ha kae, kapa hore na u ne a tla matha ha kae ho ba qoba, le ka mora hore a fumane pitso. Jonase o ne a se malala-a-laotsoe ho ba le motho Ninive e le moahisane oa hae leholimong. Jonase o ne a so ithute ho rata joalo ka ha Molimo a rata. Molimo o bitsa Jonase ho ea Ninive hobane Molimo o rata batho ba Ninive 'meo ba batla 'musong oa hae. Empa Molimo hape o bitsa Jonase hobane Molimo o rata Jonase. O batla hore Jonase a hole le ho ba joalo ka eena ha ba sebetsa 'moho. Molimo o batla Jonase hore a fumane phomolo ea 'nete e tlang fela ka ho ba likamanong tse pholosang le eena le ho etsa thato ea Molimo, e kenyeletsang ho fihlela ba bang le ho ba supisa tumelong le tšepang eo re nang le eona.

Ke nako e kae eo u qetang ho se beletsa topollo ea ba bang? Ka tsela ea semoea, ke joang mokhoa oo oa tšebetso o re isang hore re fumane phomolo ea 'nete ho Jesu?

Ho Ithuta Haholoanyanes: “Boikarabellong boo a bo filoeng, Jonase o tšepetsoe boikarabello bo boima; empa ea mo bitsitseng hore a ee, o na le bokhoni ba ho tšehetsa mohlanka oa hae leho mofa katleho. Hoja moporofeta a bile le kutlo ntle le qea-qeo, a ka be a qobile maiphihlelo a mangata a seng monate, ’me a ka be a hlhlonolofalitsoe haholo. Empa hore ka masoabi a Jonase Morena h’a ka mo lahla. Har’a letoto la liteko le mehauhelo e hlollang, tšepo ea moporofeta ho Molimo le matleng a hae a sa sitoeng ke letho a ho pholosa e ne e tlo senoloa.”—E.G. White, *Prophets and Kings*, p. 266.

“Likete li ka fihleloa ka tsela e bonolo le fihlelehang. Ba rutehileng haholo, ba nkoang e le bona ba nang le lineo har’a banna le basali, hangata ba nchafatsoa ke ho utloa mantsoe a bonolo a ea ratang Molimo, le ea ka buang ka lerato leo ha bonolo joalo ka motho oa lefatše ha a bua ka lintho tse mothabisang haholo.”—Ellen G. White, *Christ’s Object Thutos*, p. 232.

Lipotso tsa Puisano:

- ① “Moporofeta oa Molimo” ea koatetseng hore batho bao Molimo a mo bitselitseng hore a ba pakele ba amohetse topollo? Ke joang re ka utloisang boitšoaro bo karolo ea Jonase? Mohlala o matla oa mamello ea Molimo ka sechaba sa hae, leha ba etsa ho fapaneng le leseli leo ba nang le lona!
- ② Pale ea Jonase e ka supa hore Molimo ha a sebetsane le fela le batho ba hae ba hlooho li thata empa hape o na le thahasello ea fetola balateli ba hae. Ke joang re ka fumanang “pelo e ncha” le “moea o mocha” le ha e bile re se ntle re tseba Morena le ’nete ea nako ee? Phapang ke efe lipakeng tsa ho tseba ’nete le ho fetoloa ke eona?
- ③ Bala buka ea Juda hang hape. Molaetsa oa bohlokoa oa buka ke ofe, ’me ke hobaneng molaetsa oo o loketse ho rōna re le kereke kajeno?
- ④ Ke joang maiphihlelo a ho sebeletsa topollo ea ba bang e re a re etsatsang molemo o kalo semoeeng?
- ⑤ Ho sa natsoe mabaka ao Jonase a neng a na le oona, kapa a nahanang hore o na le oona, a ho se ee Ninive, Molimo o ile a mo bontša hore na o phoso ha kae. Ke boitšoaro boo re ka bang le bona malebana le ba bang bo ka bonšang boitšoaro bo tšoanang bo fosaheng bo bonahetseng ho Jonase?